

Vihreä lippu

Kestävän kehityksen ohjelma ja ympäristösertifikaatti päiväkodeille, kouluille, oppilaitoksille ja vapaa-ajan toimijoille

Sanoista tekoihin: Vihreä lippu liehumaan!

Mikä Vihreä lippu on?

Vihreä lippu on kestävän kehityksen ohjelma päiväkodeille, kouluille, oppilaitoksille sekä lasten ja nuorten vapaa-ajantoimijoille. Se ohjaa pitkäjänteiseen, tulokselliseen ja innostavaan toimintaan. Vihreässä lipussa toteutuvat kestävän kehityksen eri näkökulmat.

Vihreä lippu -ohjelman periaatteet ovat

- osallisuus: lapset ja nuoret vaikuttajina
- ympäristökuormituksen vähentäminen
- kestävän kehityksen kasvatus osana jokapäiväistä arkea
- jatkuva parantaminen: pitkäjänteisyys ja suunnitelmallisuus
- yhteistyö ympäröivän yhteiskunnan kanssa

Osa kansainvälistä Eco-Schools-ohjelmaa

Vihreä lippu on osa kansainvälistä Eco-Schools-ohjelmaa, joka toimii ympäri maailman yli 60 maassa. Ohjelmassa on mukana noin 20 miljoonaa lasta ja nuorta. YK:n ympäristöohjelma UNEP suosittelee Vihreää lippua.

FEE Suomi vastaa Vihreä lippu -ohjelmasta maassamme. Järjestömme on kehittänyt ohjelmaan Suomen oloihin sopivat toimintatavat ja materiaalit, joita kehitetään jatkuvasti osallistujien palautteen perusteella. Vihreä lippu -ohjelmassa on mukana noin 300 toimijaa ympäri Suomen.

Teemat jäsentävät toimintaa

Kestävä kehitys on moniulotteinen asiakokonaisuus. Sen käsittely ja toteutus ympäristöohjelman muodossa vaatii huolellista suunnittelua ja pitkäjänteistä toimintaa. Vihreässä lipussa toteutetaan projekteja, joissa keskitytään kulloinkin yhteen teemaan. Teemat auttavat pilkkomaan työn hallittaviin kokonaisuuksiin.

"Vihreä lippu on enemmän kuin materiaalia. Se on koko yhteisönne toimintamalli, johon saatte jatkuvaa tukea."

Miten se toimii käytännössä?

"Näkyviä tuloksia syntyy alusta lähtien. Se innostaa jatkamaan!"

Katja Särkkä

"Oppilaat ja aikuiset ymmärtävät, että tavoitteisiin päästään pienillä arkipäivän teoilla."

Tule mukaan – saat täyden tuen!

Vihreä lippu on enemmän kuin materiaali. Se on kokonaisvaltainen ympäristökasvatuksen toimintamalli, johon saatte jatkuvaa tukea.

Ohjelmaan voi liittyä mikä tahansa suomalainen päiväkotiki, koulu tai oppilaitos. Mukaan voivat lähteä myös lasten/nuorten vapaa-ajan toimijat! Ohjelmassa on lukuvuosimaksu, joka määräytyy yksikön koon mukaan. Kuluvan vuoden lukuvuosimaksu löytyy ohjelman verkkosivuilla.

Lukuvuosimaksu kattaa:

- Vihreä lippu -tukumateriaalit
- sähköisen vinkkipankin, josta löytyy toimintatietoja eri-ikäisille
- Vihreä lippu -uutiskirjeen
- neuvonnan puhelimitse ja sähköpostitse
- kirjallisen palautteen toiminnasta kahdesti jokaisen projektin aikana
- laadukkaan Vihreän lipun
- kansainvälisen *Eco-Schools*-sertifoinnin
- *Ympäristökasvatus*-lehden

Lisäksi ohjelman alueelliset edistäjät eri puolilla maata tarjoavat koulutuksia, tapaamisia ja tukea omalla alueellaan. Lisätietoa verkkosivuilla!

Vihreä lippu

FEE Suomi
(09) 4541 8151
vihrealippu@feesuomi.fi
www.vihrealippu.fi

Grön Flagg

Grön Flagg finns även på svenska.
(09) 4541 8151
gronflagg@feesuomi.fi
www.gronflagg.fi

Anna Kettunen

Vihreä lippu:

10 hyvää syytä lähteä mukaan

1. Kokonaisvaltaisuus

Vihreä lippu tuo kestävän kehityksen kiinteäksi osaksi kaikkea toimintaa. Ohjelman 7 teemasta muodostuu kattava kokonaisuus kestävästä kehityksestä ja sen eri ulottuvuuksista.

2. Osallisuus

Lapset ja nuoret ovat osallisina niin suunnittelussa, toteutuksessa kuin arvioinnissakin. Yhdessä toimimalla saadaan kokemuksia yhteisten asioiden hoitamisesta sekä omista vaikuttamismahdollisuuksista.

3. Yhteisöllisyys

Vihreä lippu -ohjelmaa toteutettaessa otetaan mukaan koko toimintayksikön väki, mikä lisää me-henkeä ja vahvistaa yhteisöllisyyttä.

4. Kansainvälisyys

Vihreä lippu -ohjelma on osa yli 60 maassa toimivaa Eco-Schools-ohjelmaa; verkosto mahdollistaa yhteydet muiden maiden osallistujiin.

5. Tavoitteellisuus

Selkeä, pysyvä toimintamalli ohjaa ympäristöasioiden pitkäjänteiseen kehittämiseen lukuvuoden aikana ja vuodesta toiseen. Samalla siirrytään sanoista tekoihin ja muutetaan arjen käytäntöjä aidosti kestävämmiksi.

6. Joustavuus

Malli antaa rungon, jonka ympärille päiväkotitoiminta, koulu, oppilaitos tai vapaa-ajan toimija määrittelee itse tavoitteensa ja toimintatansa - omista lähtökohdistaan käsin.

7. Opetussuunnitelmien työrukanen

Vihreä lippu -ohjelman avulla päiväkotitoiminta, koulu tai oppilaitos toteuttaa valtakunnallisten varhaiskasvatus- ja opetussuunnitelmien asettamia kestävän kehityksen kasvatuksen tavoitteita.

8. Tukipalvelut

Osallistujat saa jatkuvaa neuvontaa, tukea ja palautetta toiminnastaan. Valmis toimintamalli tukimateriaaleineen tekee kestävän kehityksen mukaisesta toiminnasta helposti toteutettavaa.

9. Myönteinen julkisuus

Vihreä lippu -toimijat erottuvat kestävän kehityksen edelläkävijöinä ja innostavat esimerkillään myös muita.

10. Rahallinen säästö

Päiväkotitoiminta, koulu, oppilaitos tai vapaa-ajan toimija voi säästää jätehuollossa, veden ja energian kulutuksessa sekä hankinnoissa jopa tuhansia euroja vuodessa.

”Vihreä lippu -toimijat erottuvat kestävän kehityksen edelläkävijöinä ja innostavat esimerkillään myös muita.”

Lina Filman

Eija Ukkola

Anna Kettunen

Vihreä lippu vaikuttaa: Hyviä tuloksia!

Ohjelman mukainen toiminta on vähentänyt osallistujien ympäristökuormitusta merkittävästi. Esimerkiksi vedenkulutusta on onnistuttu vähentämään jopa yli 40 %, energiankulutusta yli 10 % ja jätemäärät ovat pienentyneet huomattavasti.

Tämä näkyy myös taloudellisesti: säästöt voivat olla jätemaksujen, energialaskun sekä vesimaksun osalta yhdessä pienessäkin yksikössä yli 500 euroa vuodessa! Erään tutkimuksen mukaan esim. 300 oppilaan koulussa vuoden aikana syntyy 95 prosentin todennäköisyydellä säästöä 800–2 500 euroa pelkästään sähkön osalta.

Lähteet:

Katriina Sahlberg: Pro gradu -tutkielma, Helsingin yliopisto, 2004.
Susanna Lackman ja Heidi Suomi: Opinnäytetyö, Laurea-ammattikorkeakoulu, 2006.
Anna-Kaisa Purhonen: Opinnäytetyö, Hämeen ammattikorkeakoulu, 2013.

Vihreä lippu opetussuunnitelmien tukena

Vihreän lipun avulla kestävästä kehityksestä tulee luontevasti osa kaikkea toimintaa opetussuunnitelmien arvopohjan ja tavoitteiden mukaisesti.

Vihreä lippu -toiminta tarjoaa keinoja, ideoita sekä tukea lasten ja nuorten osallisuuden ja vaikuttamisen taitojen edistämiseen. Sen ympäristökasvatuksellisenä tavoitteena on kasvattaa lapsista ja nuorista (kuin myös aikuisista) ekososiaalisesti sivistyneitä maailmankansalaisia, jotka toimivat arjessaan kestävän kehityksen mukaisesti.

Varhaiskasvatuksessa

Vihreä lippu -toiminta vahvistaa lasten luontosuhdetta ja vastuullista toimimista ympäristössä sekä ohjaa heitä kohti kestävä elämäntapaa. Lisäksi se tukee lasten osallistumista ja vaikuttamista varhaiskasvatussuunnitelman laaja-alaisen tavoitteiden mukaisesti.

Esi- ja perusopetuksessa

Vihreä lippu -toiminta muodostaa oppiaineita eheyttävän ja ilmiöpohjaisen oppimiskonaisuuden, joka tukee laaja-alaisen oppimisen tavoitteita. Keskiössä on tavoite osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävä tulevaisuuden rakentaminen.

Lukiossa

Vihreä lippu toimii hyvänä pohjana lukio-opintoja eheyttäviin teemaopintoihin. Ohjelma nivoutuu yhteen oppiainerajat ylittävän aihekokonaisuuden kestävä elämäntapa ja globaali vastuu kanssa ja kannustaa eettisesti vastuulliseen ja aktiiviseen toimijuuteen.

Ammatillisessa koulutuksessa

Vihreä lippu -toiminta tukee opiskelijan kasvua kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti toimivaksi ammatillaiseksi. Ohjelman tavoitteet tukevat tutkintojen yhteisiä osia antaen eväitä aktiiviseen kansalaisuuteen ja ympäristöosaamisen opetukseen.

Lähteet:

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2016
Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014
Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014
Lukion opetussuunnitelman perusteet 2015
Ammatillisten perustutkintojen perusteet 2014

An Taisce